

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 20 JULI.

Stads- & provincie nieuws.

Een plechtig *Te Deum* zal morgen vrijdag, om 11 uren, in O. L. V. Kerk te Tongeren gezongen worden ter gelegenheid van den verjaardag der inhuldiging van Leopold I als Koning van België.

Verleden zondag, den 16 juli, was de gemeente Overpelt in volle feest en luide jubiliatie. Het beeld der Maagd van Lourdes werd dien dag gewijd en plechtig in de kapel ten troon verheven. Te klein was 's namiddags de kerk, om de godvruchtige menigte te bevatten. De overheerlijke processie trok de kerk uit, na de zieloerende aanspraak van den eerw. pater Valentinus, minderbroeder te Hasselt. Der kristenen teeken, met prachtige banier, trok aan het hoofd van den optocht; twee honderd kinderen, dragende witte en blauwe banieren, volgden daarna; hier achter twee onmeelijke rijen vrouwspersonen; vele meisjes waren in het witte kleedsel en bloemen strooiend voor het beeld hetwelk door vier Maria's in 't wit gekleed, met bloemenkransen en blauwen sjerp, op eene rijk versierde draagberrie, gedragen werd. Eene ontzaglijke schaar mannen vormde 't achtergedeelte van den stoet. De kapel met hare schilderachtige omstreken was smaakvol versierd; pauselijke en nationale vlaggen wapperden op den doortocht. Aan de rustplaats gekomen, voerden de *Cecilianen* eenige stukken uit van hun rijk repertoire; vervolgens trok de processie kerkwaarts, en hier werd de plechtigheid door een lof in het muziek gesloten.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **JULIET** 1876, est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 51, à Tongres. — Prix avec carte: 25 centimes.

Abonnement d'un an 3 fr. id. de six mois fr. 1,50. Envoi franco le 1er du mois.

BINNENLAND.

Het nummer der *Belgische Illustratie* heeft deze week eene gansch bijzondere belangrijkheid. Dit schoone tijdschrift bevat vier gravuren van 't huis van den heer Coremans, representant, zooals het na den 15 juni 1876 bevonden werd. Die vier tekeningen zijn eene kostbare herrinnering aan dien gedenkwaardigen avond.

— Een *jachtdrama*. — Drie jachtwakers, de genaamden Gerard, Colleste en Prum, bewaakten een dezer laatste morgenden, rond 2 ure 't bosch van Halledet en de omliggende landerijen te Engis, ten einde de wildstrovers te verrassen, welke aldaar gewoonlijk kwamen post vatten.

Eensklaps zag Gérard een man vergezeld van eene vrouw zich naast het bosch plaatsen; het was den loerjager en hij hield een Lefaucheux-geweer in de hand. Gérard besloot te wachten tot de jager een haas zou ontmoeten; doch dit gebeurde niet spoedig. De aankomst van Coleste en Prum dreef den onbekende op de vlucht even als de vrouw welke hem vergezelde. Toen hij zich omkeerde zag de strooper den wachter Gérard opdagen en hij loste een gewerschot op dezen laatste.

Toen ontstond er eene menschenjacht; de wachters vervolgden den plichtige en Gerard verloor het spoor van den loerjager niet. Hij was nog slechts een vijftiental meters van hem verwijderd, toen hij denzelfden wildstrovers zich zag gereed maken om nogmaals vuur te geven. Gerard legde insgelijks aan en de schoten werden om zoo te zeggen, beiden te gelijk gelost; Gérard loste insgelijks onmiddellijk 't tweede schot van zijn dubbel geweer.

De wildstrovers wankelde eenige stappen achteruit en viel, om niet meer op te staan. Wat Gérard betreft deze was niet geraakt.

Het parket van Hoei is denzelfden dag ter plaatse geweest en ging onmiddellijk tot een onderzoek over, waaruit bleek dat de doode een koolmijnwerker van Seraing was, met name Leonard Foulon.

— Men schrijft uit Brussel, 17 juli:

Begunstigd door een overheerlijk weder, heeft de processie van het H. Sakrament van Mirakel verleden zondag de voornaamste straten der hoofdstad doortrokken. Een groot aantal personen uit al de klassen der samenleving, woonden dien plechtigen stoet bij; de mirakelzou Hostie werd gedragen door den eerw. heer Nuyts, pastoor-deken der kollegiale kerk. Rond het H. Sakrament stapten de raadsleden der kerkfabriek van St-Gudula, de prins van Caraman-Chimay, graaf de Ribaucourt, MM. Misson, president der Rekenkamer, Bekkers, voorzitter van den katholieken *Kring* en een groot aantal personen van onderscheiding. Op het rustaltaar der Groote-Markt, werd de benedictie gegeven; dit grootschen en prachtig vertoog onder de opene lucht, doet altijd den grootsten indruk op de menigte. De militaire eer werd aan het H. Sakrament bewezen door detachementen der gidsen, grenadiers, karabieniers en kanonniers, die insgelijks de processie begeleiden. Overal heerschte de grootste ingetogenheid, en de houding der troepen en van hunne oversten was uitmuntend. Ten 1 1/3 ure was de stoet in de kollegiale kerk terug.

— Er heerscht eene ziekte onder de peerden van het gidsenregiment. Volgens men meldt zou het eene soort van typhus zijn, veroorzaakt door de bekrompenheid der stallen. Die ziekte is derwijze besmettelijk, dat een groot getal officiers, dezelve uit de kazerne in hunne eigene stallen hebben overgebracht, alwaar zij peerden van hoogen prijs, die hen toe behoorden, aan die plaag hebben zien sterven. De gemeente- en geneeskundige overheden hebben, in het belang der openbare gezondheid, bevolen, al de zieke peerden uit de hoofdstad te verwijderen.

— Men schrijft uit Kortrijk, 17 juli:

Er zijn te Roubaix valsche vijffrankstukken in omloop, dragende het beeld van Leopold II. Die stukken zijn slechts twintig grammen zwaar en uit zink en lood vervaardigd. Met een weinig aandacht kan men ze gemakkelijk herkennen; ze zijn grof gemaakt en op de sneede, ontbreekt de l aan de woorden: *Dieu protège la Belgique*.

— Men schrijft uit Gent:

Men wist dat Z. M. de koning verleden zondag naar Gent moest komen. Een kleine geense manifestatie was zorgvuldig voorbereid, en is door het besluit van Z. M. de koning mislukt. Inderdaad sedert acht dagen sprak geheel Gent dat de ministers het voorwerp moesten zijn van een onwelvoeglijke betooging. De reis van den koning is op honderd hatelijke en belachelijke wijzen besproken en de liberale cluben exploiteerden ze met drift ten profijte hunner heerschzucht.

De koning heeft de hand niet willen leenen aan straat tooneelen en geweigerd de rol te spelen, die het plan der geuzerij hem oplegde.

Ondanks hun spijt, hebben de geuzen zich moeten getroosten: Hun schoon ontwerp heeft onze stad beroofd van het bewijs van verkleefdheid welk Z. M. zich verhaast had haar toe te staan. Het is eene nieuwe heldendaad, in hun bilan te schrijven.

Rond den middag hadden eenige honderden nieuwsgierigen voor de statie post gevat. Eenige geuzen zongen een omstandigheds refrain: Wanneer schijnt eens het daglicht in de aardse rampwoestijn, dat elk zijn eigen koning, en eigen Paas zal zijn?

Rekende men, ten spijte van alles, op de komst van den koning? De groepen zijn blijven staan tot rond 1 uur en trokken dan, bedrukt en teleurgesteld, naar huis.

BUITENLAND.

Duitschland.

BRAND VAN EEN DORP.

Het aanzienlijk en schoon gelegen dorp Elgg, twee uren van Winterthur, aan de grenzen van Thurgau en den spoorweg naar St-Gallen gelegen, is den 8 juli meer dan de helft de prooi der vlammen geworden. Het dorp bestaat grootendeels uit schoone steenen woningen, maar daar tusschen vindt men nog eenige met riet of strooi gedekte huizen. Rond 1 uur 's nachts brak in een dier laatste het vuur uit, dat, door eenen fellen wind gedreven, zich met snelheid rechts en links verspreidde. Brandende voorwerpen vlogen door de lucht en deelden het vuur ook aan verder afgelegen woningen mede. Tegen 3 ure stonden reeds acht huizen in laaien gloed en altijd verder greep het vuur om zich heen. Uit de naburige stad werd door den telegraaf om hulp verzocht en brandspuiten van daar met een exprestrein aangevoerd maar de hulp kwam te laat om het lager gelegene gedeelte van het dorp van eenen volslagen ondergang te redden. Eerst tegen tien ure was men het vuur in zoo verre meester, dat er voor de hooger gelegen helft des dorps geen gevaar meer was. Twee- en vijftig huizen zijn in asch gelegd. Twee oude vrouwen, die een gedeelte harer have poogden te redden, kwamen in de vlammen om. Het algemeen gerucht schrijft de oorzaak van den brand toe aan de kwaadwilligheid van een in het armhuis opgenomen persoon.

Turkije.

TOESTAND IN SERVIË.

Eene korrespondentie uit Belgrado, 8 juli, aan het *Journal des débats* gezonden, bevat de volgende bijzonderheden over den toestand in Servië.

Men begint hier te erkennen dat men ongelijk had zoo spoedig de neerlaag der Turken te hopen. Het gouvernement is genoodzaakt te bekennen dat het leger van generaal Tcherniaeff zich nog altijd voorbij Nisch bevindt, dat is op 10 kilometers afstand der grenzen; dat Zaitschar in de nacht is van Osman-pacha, en dat de Drina nauwelijks aan de vijandelijke troepen kan betwist worden.

De citadel van Belgrado, in plaats van turksche gevangenen, bevat servische gekwetsten. Men had zich zoodanig op den roem verlaten dat men op die gebeurlijkheid niet voorbereid was. Wij zullen sterven of overwinnen! riepen de soldaten. Welnu, zij zijn niet dood, maar zij hebben ook niet overwonnen. Het grootste getal der wonden zijn zelfs niet gevaarlijk.

Onder de gekwetsten door de *Deligrad* opvolgend van Schabatz aangebracht, zijn er natuur-

lijk een vierde die gevaarlijk gewond zijn. Overigens heeft men aan alles gebrek in de gasthuizen van Belgrado. Het pulksel, lijnwaad en geneeskundige werktuigen zijn nog op weg; men verwacht geneesheeren uit Bohemen. Men heeft zelfs het orde van den H. Joannes van Jerusalem ter hulp verzocht. Een komiteit van liefdadige dames is te Belgrado ingericht; zonder de hulp dezer dames, zouden de gekwetsten gansch zonder bijstand zijn.

Prins Milan is zeer ter neer geslagen en spreekt zeer zelden. Hij doet zich altijd van gendarmen omringen en bezoekt nooit het kamp zonder een sterk geleide. Hij neemt geen hoognaam deel aan de militaire operatiën. Op dit oogenblik zelf weet men niet goed of hij zich te Deligrad bevindt ofwel teruggekeerd is naar Tjuprija. Er bestaat reden om dit laatste te gelooven.

Princes Nathalie was zondag in de kerk der grieksche kristenen; zij was geheel in 't zwart gekleed en op haar aangezicht kon men gemakkelijk het spoor harer tranen bemerken. De prinses is zeer bemind te Belgrado waar zij veel goede werken doet. Daarenboven heeft zij nu geheel hare fortuin, bedragende twee tot drie miljoen opgeofferd aan de voorbereidsels tot den oorlog. Prins Milan heeft overigens hetzelfde gedaan; nog onlangs heeft hij zijne zoutmijn van Milosch met eene geldleening van 40,000 dukaten belast.

Men meldt uit Belgrado, 15 juli:

Het officieel verslag van generaal Almyper over de gevechten van Bellina en Ratcha zegt, dat de verliezen der Serviërs in het eerste gevecht 120 dooden, 362 gekwetsten, en in het tweede 400 dooden en 250 gekwetsten bedroegen.

Het verslag schat de verliezen der Turken op 2000 man. De generaal eindigt met te zeggen dat hij de veroverde positiën behoudt, en het verkeer der Turken met de rivier de Save onderschept. Vandaag geene tijdingen van den oorlog.

Men meldt uit Ragusa, 15 juli:

De dorpen Lipnik en Muti, alsook 't verschanste kamp der Turken te Haptovaz, zijn op 12 juli, zonder gevecht, door de Montenegrijnen bezet. De inwoners en het garnizoen waren naar Metohjah afgeweken.

Eene schermtusseling heeft plaats gehad te Salom met gelijke verliezen langs beide kanten; de Turken blijven ingesloten.

Den 15 heeft Metohja de witte vlag gheschen.

ORLOG IN HET OOSTEN.

Een bericht uit Ragusa, 15 juli, uit Slavische bron, meldt:

Een Turksch legerkorps, te Methoja ingesloten, heeft den 15 gevraagd om zich over te geven. De vlakte voor Catzko is bezet door de Montenegrijnen, ter uitzondering der verschaningen rond Metohja, waar 2000 Turken zijn ingesloten.

Een aanzienlijk korps Montenegrijnen marcheert naar Novesinje, waar een veldslag wordt verwacht.

Een telegram uit Belgrado, 14 juli, logenstraft de Turksche bulletins over het gevecht, dat den 12 te Novi-Bazar heeft plaats gehad. Kolonel Antich bevindt zich, volgens die depeche, nog altijd voor Novi-Bazar en kolonel Illich, in de nabijheid van Metrovitza.

TURKSCH BERICHTEN.

Het turksch gezandschap te Parijs, heeft aan de dagbladen de volgende depeche meegedeeld, ontvangen van den turkschen minister van buitenlandsche zaken, en gedagteekend uit Konstantinopel, 17 juli:

De troepen van generaal Nafiz pacha, die het bevel voert over de divisie van Akpalanka, heeft gisteren de Serviërs aangevallen. Na een gevecht van zes uren hebben onze soldaten, met de bajonnet, de verschaningen, door den vijand bezet, veroverd, hebben dezen geheel verslagen, en een groote hoeveelheid wapens en voorraad buit gemaakt.

SERVISCHE TELEGRAMS.

Men meldt uit Belgrado, 17 juli:

Een servisch detachement heeft geheel de vallei van Toplitza bemachtigd. Ten zuiden zijn tien dorpen in opstand gekomen en leveren vrijwilligers.

Politiek overzicht.

De nederlaag der Serviërs wordt bevestigd en elke depeche, die toekomt (zij zijn alle van Turkschen oorsprong, het is waar), toont het al langs zoo klaarder aan. Volgens de laatste telegrafische inlichtingen, uit Konstantinopel ontvangen, zou Tcherniaeff, te Ak-Palenta verslagen, in Servië teruggekeerd zijn zonder eenen anderen slag te hebben aangegaan.

De laatste depechen van Slavischen oorsprong logenstraffen echter krachtigdadig de valsche verslagen en bulletins, uit Konstantinopel gezonden, zoolwat gaat aan het mislukken van generaal Tcherniaeff, als voor de logenstraffing aan den vooruitgang der Montenegrijnen, langs Mortar, gegeven.

De correspondent van den *Times* telegrafieert uit Pera, dat hij een onderhoud heeft gehad met prins Milan. De prins heeft hem gezegd, dat Servië niet het werktuig van Rusland is geweest; integendeel, dat Rusland aan Servië geraden heeft den oorlog niet aan te gaan. De oorlog werd verklaard, omdat Servië den voorspoed onmogelijk acht onder Turksche opperheerschappij.

De prins gelooft dat, in geval Servië zou zegepralen, het de Mogendheden niet zou uitnoodigen tot een kongres, doch hij denkt, dat geen enkel christen gouvernement zich tegen Servië zou verklaren. Hij voegde er bij, dat Servië tot den dood voor zijne rechten zal strijden.

Het Russisch gouvernement heeft het voorbeeld van Pruisen gevolgd. Te rekenen van 15 juli is de Russische taal en de Russische rechtspleging verplichtend, in geheel de uitgestrekte van Russisch Polen. De *Czas* van Krakau zegt te recht, dat de dag der invoering der barbaarsche wet, een dag van nationaalen rouw voor Polen is. Europa toont minder sympathie voor Polen dan voor de Slavische bevolking, waarvan Rusland zich als de beschermmer aanstelt, terwijl het Polen onder zijnen ijzeren hiel verplettert. Voegen wij er bij, dat de heer von Bismarck en Alexander II, die het Pool-sche volk door wetten dwingen hunne eigene taal en karakter af te staan, als toombelden van liberalisme worden voorgesteld. Bericht aan de Vlamingen!

Mengelingen.

DE BAROMETER. — Menige onzer lezers heeft zijn weerglas of barometer in zijne kamer hangen. Van tijd tot tijd, nu vooral in den zomer, klopt hij eens aan het plankje om te zien of het kwikzilver volstrekt niet bewegen wil.

« Ah! zegt hij, ik mag vandaag eene wandeling doen, het weder zal goed blijven. »

Bij menigen had echter het weerglas sedert eenige jaren in aanzien verloren, velen waren twijfelzuchtig en ongeloofig geworden jegens zijne weersvoorspellingen; doch de laatste orkaan van 12 maart heeft het gansch in zijne eer hersteld. Het staat eenieder nog frisch in het geheugen hoe verschrikkelijk laag het kwikzilver daalde en wat vreeselijk orkaan er op volgde.

Maar schoon de barometer zoo gemeen is, toch treft men weinige lieden, die hem weten waar te nemen en er zich met kennis van bedienen.

Met de hoop iets nuttigs aan onze lezers te mogen verschaffen, zullen wij nopens den weerkundigen gang van den barometer eenige wenken, uit de waarnemingen van een Engelschen geleerde overgenomen, hier nederschrjven.

Het kwik dat veel klimt en daalt, duidt verandering van weder aan. De verschillende ongestadigheden des kwiks verraden gelijke ongestadigheden in het weder.

Het dalen des kwiks voorspelt niet immer regen, maar soms ook wind. De winden verzamelen of verdrijven de waterdampen en de wolken en aldus vergrooten of verminderen zij de massa des dampkrings: dus, volgens hunne natuur, doen zij het kwik stijgen of zakken en zoo duidt de barometer zoo wel het verschil der winden als den regen of de droogte aan; van daar de volgende regel.

Stijgt het kwik en gaat het voort met rijzen na zwaren en langdurigen regen, schoon weder zal er op volgen. Het kwik dat veel daalt, doch traagzaam, kondigt voortdurende slecht of ongestadig weder aan; klimt het veel en traagzaam, het voorspelt voortdurende van schoon weder.

In beide deze laatste gevallen — samendrukking of uitzetting der wolken — is de rijzing der dampen trapsgewijze, evenwirmig en langzaam en bijgevolg ontlaf of belaadt zich de dampkring slechts na een langen tijdsverloop.

Het kwik dat veel en ras klimt, kondigt schoon weder van korten duur aan; daalt het even ras en veel, dan is het eene gelijke aanwijzing van slecht weder. De tegenovergestelde reden van den vorigen regel geeft hier de verklaring van.

Blijft het kwik eenigen tijd op veranderlijk staan, dan is de lucht nog helder noch regenachtig, het is noch schoon noch slecht weder; doch, alsdan bediedt eene lichte daling der kwikkolom slecht weder; eene lichte rijzing beteekent even zoo schoon weder.

Die onveranderlijkheid des kwiks komt voort uit den strijd die plaats heeft tusschen de wolken en de lucht welke hem ondersteunt; maar klimt of daalt het kwik, dit is een bewijs dat er boven in de lucht veranderingen moeten zijn welke het schoon of slecht weder moeten doen ophouden; want waren deze galingen en rijzingen des kwiks al te merkelyk, zij zouden niet duurzaam wezen.

Klimt 's winters de barometer, dat is eene voorspelling van vorst. Daalt het gevoeligerwijs, dan komt er dooi.

Klimt het kwik buiten vorst, dan komt er sneeuw. Het is gewoonlijk de noordewind die, des winters, de barometer rijzen doet: het zal dus koud wezen en bijgevolg vriezen.

De zuiden wind integendeel doet den barometer dalen en brengt dooi aan.

Drukken de wolken zich samen en vallen zij terwijl het vriest, zoo zullen zij zich in regen oplossen, welken de koude tot sneeuw zal doen overgaan; doch zoolwat wij het reeds hebben doen opmerken, deze beweging der wolken zal het kwik doen stijgen.